

16.8.2020

לכבוד

פרופ' יחזקאל לוי

מנכ"ל משרד הבריאות

פקס: 02-5655966

דוא"ל: mankal@moh.health.gov.il

- דחוף -

שלום רב

הנדון: הנגשת מתחמי בדיקות לאיתור חולי קורונה בקרב

האוכלוסייה הפלסטינית במחנה פליטים שועפאט ובכפר עקב

הריני לפנות אליכם בזאת בדרישה לפעול באופן מיידי להנגשת בדיקות לאיתור חולים ונשאי נגיף הקורונה במחנה פליטים שועפאט ובכפר עקב שמעבר לגדר ההפרדה, בין היתר, באמצעות מתחמי "היבדק וסע" ו/או הכנת ופתיחת מרפאות מקומיות לעריכת בדיקות ו/או הפעלת תחנות ניידות לביצוע בדיקות כאמור. הכל כמפורט כדלקמן:

1. על פי נתונים שהתפרסמו בימים האחרונים, מבין כ- 4000 חולים מאומתים בירושלים כ- 50% הנם בקרב התושבים הפלסטינים במזרח ירושלים. נתונים אלה מלמדים על מגמת עלייה משמעותית ומדאיגה ביותר במספר החולים הן ביחס לגל הראשון של המגפה והן ביחס לתחלואה בירושלים ובכלל. בימים האחרונים פורסם גם כי מבין כלל הנבדקים במזרח ירושלים, כ- 41% היו נשאי נגיף הקורונה ולפי נתוני עיריית ירושלים מיום 13.8.2020 מספר נשאי הקורונה החדשים במזרח ירושלים תוך 24 השעות שלפני הגיע ל- 188. לפי כל הדעות מספרים אלה הנם גבוהים ביותר ומלמדים על מגמת התפשטות רחבה ומדאיגה ביותר של הנגיף. דבר זה מצריך שימת לב ומאמצים מיוחדים.

2. מבין האזורים בהם חלה עלייה רבה בתחלואה נמצאים מחנה הפליטים שועפאט וכפר עקב שמעבר לגדר ההפרדה אשר סובלים ממיעוט בדיקות קורונה ואי הנגשת הבדיקות לתושבי האזורים, כפי שיפורט להלן.

3. מחנה הפליטים שועפאט המורכב מחמש תת שכונות: מחנה הפליטים שועפאט, ראס ח'מיס, ראס שחאדה, דאחיית אל-סלאם וענאתא החדשה בהם מתגוררים כ- 80,000 תושבי קבע על שטח של 1.1 קמ"ר בלבד על פי דווחי עיריית ירושלים, נכון ליום 13.8.2020 היו במחנה הפליטים 133 חולים פעילים כאשר ההערכה הינה כמובן כי מספר החולים בפועל הוא גבוהה יותר. עוד נמסר לנו כי כ- 30 חולים נמצאים בבתי חולים לשם טיפול. כידוע, מחנה הפליטים שועפאט נמצא באחריות אונר"א (UNRWA) אשר מפעילה מרפאה המשרתת את התושבים הנושאים תעודת פליט, אך מרפאה זו איננה מורשית ואיננה ערוכה לבצע בדיקות קורונה.

P.O. Box 8921 Haifa 31090 Israel Tel: (972)-4-950-1610 Fax: (972)-4-950-3140

חיפה 31090, ص.ب 8921 هاتف 04-9501610 فاكس 04-9503140
חיפה 31090, ת.ד. 8921 טלפון 04-9501610 פקס 04-9503140

Email: adalah@adalah.org

<http://www.adalah.org>

4. אזור כפר עקב - כפר עקב, סמיראמיס, אל-מטאר וזעייר - בו מתגוררים כ- 70,000 תושבי קבע על שטח של כ- 1.45 קמ"ר. על פי דווח עיריית ירושלים מיום 13.8.2020 מספר החולים המאומתים בכפר עקב הגיע ל- 175. באזור קיימת אך ורק מרפאה של קופת חולים כללית אשר עורכת בדיקות קורונה באופן מועט ביותר ולחבריה בלבד, כאשר עשרות אלפים מבין תושבי השכונה שייכים לקופות חולים אחרות ואין מענה הולם למי שיצטרך לערוך בדיקת קורונה.
5. למרות שהמצב באזורים הנ"ל מחייב שהם יהיו בסולם העדיפות של משרד הבריאות, אך כאמור, הבדיקות לא נגישות לתושבים שם. השכונות סובלות מצפיפות גבוהה ביותר ותושביהן נמצאים ברמת סיכון גבוהה להתפשטות הנגיף. בנוסף, רמת התשתיות בהן היא ירודה ואין בה אספקה סדירה של מים שבתקופה זו הם חיוניים עוד יותר לשם נקיטה באמצעים מניעתיים כחלק מהכלת המחלה והתפשטות נגיף הקורונה.
6. יודגש כי, בשל הימצאות מחנה הפליטים וכפר עקב מעבר לגדר ההפרדה והימצאותם של מחסומים לצורך המעבר למרכזי הבדיקות בירושלים, המעבר במחסומים אלה מקשה מאוד על האפשרות להגיע למרכזי בדיקות. שכן עצם הכניסה לירושלים לעריכת הבדיקות הופכת להיות ארוכה לאין שיעור, מייגעת וכרוכה בסיכון של הדבקות אחרים.
7. נזכיר עוד, כי אין באזורים הנ"ל שירותי בריאות והצלה ראויים ואין אמבולנס קבוע למקרי חירום. בפועל ניידות מד"א לא נכנסות לתחום מחנה הפליטים שועפאט או כפר עקב כלל. גם האמבולנסים של הסהר האדום מתקשים להיכנס לאזורים הנ"ל ולא פעם אנשים קיפחו את חייהם בשל כך.
8. במכתבים ששלחנו ובעתירה שהגשנו באפריל השנה (בג"ץ 2471/20 **עדאלה נ' משרד הבריאות**), התרענו כי בהתחשב בצפיפות הגבוהה מאוד באזורים הנ"ל, מהירות התפשטות הנגיף ומיעוט הבדיקות מעלה חששות כבדים להתפרצות בהיקף נרחב.
9. על פי הנתונים לעיל, החשש שהועלה בעתירה הופך כעת להיות מציאות קשה יותר בגל השני של הקורונה ומאיים על בריאותם וחייהם של רבבות התושבים באזור. בעקבות המכתבים והעתירה הנ"ל נפתח בכניסה למחנה פליטים שועפאט וכן בכניסה לכפר עקב, שני מרכזים לעריכת בדיקות קורונה אשר שירתו את כלל התושבים. המרכזים הנ"ל נסגרו אחרי מספר שבועות וכעת עם העלייה המדאיגה במגמת התחלואה, הם לא נפתחו מחדש והתושבים נשארים ללא כל מענה נגיש, על אף העלייה התלולה בתחלואה וההערכה כי המגפה נמצאת בשלב התפשטות מאיים ומדאיג ביותר.
10. באזורים הנ"ל קיים קושי מוגבר בנגישות של הנשים, הקשישים והילדים למרכזי הבדיקות בירושלים בשל היותם פחות עצמאיים מבחינת ניידותם. כך למשל, במציאות הקיימת בהתחשב בזה שחלק לא מבוטל של הנשים והקשישים אינם נוהגים או שאין רכב פרטי לשירותם, הרי שההגעה למתחמי הבדיקות הממוקמים בירושלים מאוד קשה עד לא אפשרית. יתרה מכך, במציאות הקיימת כיום בה הילדים נמצאים בבית ולא בבתי הספר, ובהעדר האפשרות לאור המגבלות של הריחוק הסוציאלי להיעזר במשפחה לטיפול בהם, הרי ספק אם אישה כלשהי תוכל לנסוע לבדיקה, גם אם הדבר אפשרי פיזית, מאחר ונסיעה כאמור תיארך שעה וחצי-שעתיים בכל כיוון לפחות. בנוסף, הסעה של אישה, קשישה או ילד המגלים תסמיני מחלה כרוכה בארגון בן משפחה עם רכב על מנת להסיעם מעבר למחסום לירושלים. דבר זה כרוך בסיכון מוגבר להדבקות אותו בן משפחה נהג, אם מגלה התסמינים הוא אכן חולה.

11. במצב הדברים האמור ונוכח אי נגישות הבדיקות, האזורים הנ"ל הפכו למוקד תחלואה בקורונה וקיים חשש כבד לאיבוד שליטה והתפשטות נרחבת ביותר. לכן, יש לפעול באופן מיידי להצבת מתחמי "היבדק וסע" ו/או לפתוח מרכזי בדיקות במחנה הפליטים שועפאט ובכפר עקב, אשר יצוידו בבדיקות כוח אשם מספיקים על מנת לתת מענה לאוכלוסייה באזורים אלה.

12. אי זמינות הבדיקות והנגשתן לאוכלוסייה הפלסטינית הנ"ל יעמיק את הפגיעה בזכויותיהם לבריאות, שלמות הגוף והחיים, דבר שתוצאתו תהיה קטסטרופאלית ותתבטא בהתפשטות מוגברת אף יותר של הנגיף בקרבם ובקרבת סביבתם.

13. נזכיר, כי בפסק הדין בעניים **עדאלה** הנ"ל הדגיש בית המשפט העליון כי חזקה על משרד הבריאות כי "ימשיך לפעול בהתאם לנסיבות המשתנות ולצרכים העדכניים" דבר המחייב הערכה מחדש של הנתונים הקיימים וביצוע כלל הפעולות נחוצות בהתאם.

לאור כל האמור לעיל הנכם מתבקשים בזאת להנגיש את הבדיקות לאיתור חולים ונשאי נגיף הקורונה באמצעות מתחמי "היבדק וסע" ו/או הכנת ופתיחת מרפאות מקומיות לעריכת בדיקות ו/או הפעלת תחנות ניידות לביצוע בדיקות כאמור. התחנות הנ"ל צריכות להיות הולמות מבחינה פיזית ובהתפרסות ובקיבולת בדיקות הולמים שיתנו מענה לכלל האוכלוסייה הפלסטינית באזורים הנ"ל.

לדחיפות הנושא, אודה להתייחסותכם תוך 24 שעות.

בכבוד רב,
סוהאד בשארה, עו"ד

העתק:

- הלשכה המשפטית של משרד הבריאות, **בפקס: 02-5655972**
- פרופ' רוני גמזו - מנהל מרכז השליטה ופרויקטור הקורונה, **בפקס: 02-5655969**